

מקורות לשיעור על חטא נדב ואביהוא - יעקב מדי

פסיקתא דרב כהנא פסקא כו - אחרי מות

ד"א מקרה אחד לצדיק, זה אהרן דכתי' ביה בשלום ובמישור הלך אתי וג'. ולרשע, זו עדת קרח דכתי' בהון סורו נא מעל אהלי האנשים הרשעים האלה, אילו נכנסו להקריב במחלוקת ויצאו שרופים ואילו נכנסו להקריב שלא במחלוקת ויצאו שרופים, דכת' אחרי מות שני בני אהרן וג'.

מדרש תנחומא פרשת שמיני סימן ב- ג

שכבר א"ל הקב"ה ונועדתי שמה לבני ישראל ונקדש בכבודי, מתקדש אני שם בכבודי, והיה משה משמש בשבעת ימי המילואים, ומתיירא לומר שמה מדת הדין פוגעת בו, שנאמר ונקדש בכבודי, ולא עשה אלא אמר לאהרן שמרו אבילות שבעת ימים, שכך אמר לי הקב"ה כי כן צויתי, כיון ששמרו שבעת ימי האבל ובא יום השמיני נכנסו נדב ואביהוא להקריב, פגעה בהם מדת הדין ונשרפו, שנאמר ותצא אש מלפני ה' ותאכל אותם וימותו לפני ה', בא משה ואמר לאהרן הוא אשר דבר ה' לאמר בקרובי אקדש, והיכן דיבר במדבר סיני, ונועדתי שמה לבני ישראל ונקדש בכבודי.

אברהם כמה שמה, נתברך בעולם, ונתגדל והרג כמה מלכים, והקנה להקב"ה שמים וארץ, ונתן לו הקב"ה בן למאה שנה, ומל אותו, וגידלו, ולסוף נאמר לו קח נא את בנך את יחידך וגו' והעלהו שם לעולה, ועשה מהלך שלשה ימים, שנאמר ביום השלישי וגו', חזר מהר המוריה וקבר את שרה, לא מצא מקום לקבורה עד שקנה בארבע מאות שקל כסף, ואחר כך קפצה עליו זקנה, ומה אם אברהם הצדיק כך, שאר בני אדם על אחת כמה וכמה...

ועשה באחד מגדולי בבל, שהיה משיא את בנו, ועשה סעודה גדולה להכמים, אמר לבנו עלה והבא לנו חבית יין פלונית מן העלייה, עלה לעלייה הכישו נחש בין החביות ומת, המתין אביו עם המסובין ושהה ולא בא, אמר אביו אעלה ואראה מה עשה בני, עלה אביו מצא מושלך בין החביות מת, מה עשה אותו חסיד, המתין בעצמו עד שאכלו האורחין ושתו כל צרכן, כיון שגמרו אמר לברך ברכת חתנים באותם על בני, ברכו עליו ברכת אבליים, להכניסו לחופה באתם, להכניסו לקבורה, עלה ר' זכאי דכבול, ואמר לשחוק אמרתי מהולל.

רש"י דברים ט', כ

ובאהרן התאנף ה' - לפי ששמעו לכם: להשמידו - זה כלוי בנים. וכן הוא אומר ואשמיד פרוי ממעל: ואתפלל גם בעד אהרן - והועילה תפילתי לכפר מחצה, ומתו שנים ונשארו השנים:

שמות רבה פרשת שמות פרשה ג

ור' הושעיא אמר: יפה עשה משה שהסתיר פניו. אמר לו הקב"ה: ה' אני באתי להראות לך פנים וחלקת לי כבוד והסתרת פניך - חייך שאתה עתיד לעשות אצלי בהר מ' יום ומ' לילה, לא לאכול ולא לשתות, ואתה עתיד ליהנות מזיו השכינה, שנאמר: כי קרן עור פני משה, אבל נדב ואביהוא פרעו ראשיהם וזנו ונתנו עיניהם בזיו השכינה, שנאמר: ואל אצילי בני ישראל לא שלח ידו ויחזו את הא--לוהים ויאכלו וישתו, והם לא קבלו על מה שעשו?

עירובין דף סג עמוד א

והא תניא, רבי אליעזר אומר: לא מתו בני אהרן עד שהורו הלכה בפני משה רבן. מאי דרוש - ונתנו בני אהרן הכהן אש על המזבח, אמרו: יפה על פי שהאש יורדת מן השמים - מצוה להביא מן ההדיוט.

ספרא שמיני פרשה א

דבר אמר כיון שראו בני אהרן שקרבו כל הקרבנות ונעשו כל המעשים ולא ירדה שכינה לישראל אמר לו נדב לאביהוא וכי יש לך אדם שמבשל תבשיל בלא אש, מיד נטלו אש זרה ונכנסו לבית קדשי הקדשים שנאמר ויקחו שני בני אהרן נדב ואביהוא איש מחתתו ויתנו בהם אש אמר להם הקדוש ברוך הוא אני אכבד אתכם יותר ממה שכבדתם אותי אתם הכנסת' לפני אש טמאה אני אשורף אתכם באש שהורה.

סנהדרין דף נב עמוד א

וכבר היו משה ואהרן מהלכין בדרך ונדב ואביהוא מהלכין אחריהן וכל ישראל אחריהן, אמר לו נדב לאביהוא: אימתי ימותו שני זקנים הללו ואצי ואתה בנהיג את הדור? אמר להן הקדוש ברוך הוא: הנראה מי קובר את מי.

במדבר רבה נשא פרשה יג סימן ב

אכלו רעים זה משה ואהרן שתו ושכרו דודים זה נדב ואביהוא שנשתכרו בצרתן,

מדרש תנחומא אחרי מות סימן ז

בארבעה מקומות מזכיר מיתתן של בני אהרן ומזכיר סורחנן, וכל כך למה, להודיעך שלא היה בידם אלא אותו עוון בלבד. אמר ר' אלעזר המודעי צא וראה כמה הוא קשה מיתתן של בני אהרן לפני הקב"ה, שבכל מקום שהוא מזכיר מיתתן מזכיר סורחנן, וכל כך למה, שלא ליתן פתחון פה לבאי העולם לומר מעשים מקולקלין היה להם בסתר שעל ידי כן מתו.

בר קפרא בשם ר' ירמיה בר אלעזר אמר בשביל ארבעה דברים מתו בניו של אהרן, על ההקריבה, ועל ההקריבה, ועל אש זרה, ועל שלא נטלו עצה זה מזה, על הקריבה שנכנסו לפני ולפנים, ועל ההקריבה שהקריבו קרבן מה שלא נצטוו, ועל אש זרה שהביאו אש מבית כיריים, ועל שלא נטלו עצה זה מזה.

ר' מני דשאב ור' יהושע דסכנין בשם ר' לוי בשביל ארבעה דברים מתו בני אהרן, ובכולם כתיב מיתה, על שנכנסו שתויי יין, ואומר יין ושכר אל תשת וגו' ולא תמותו, ועל שנכנסו בלא רחיצת ידיים ורגלים, ואומר בבואכם אל אוהל מועד ירחצו מים ולא ימותו, ועל שנכנסו

מזהו סרי בגדים, ומה היו חסירין, אמר ר' לוי מעיל היו חסירין, וכתוב בו מיתה, שנאמר והיה על אהרן לשרת ונשמע קולו וגו' ולא ימות. ועל ידי שלא היו להם בנים, וכתוב בו מיתה, שנאמר וימת נדב ואביהוא וגו' ובנים לא היו להם. אבא חנן אומר על ידי שלא היו להם נשים, וכתוב וכפר בעזו ובעד ביתו. אמר ר' לוי שחצים היו הרבה, והיו אומרים איזו אשה הוגנת לנו, הרבה נשים היו יושבות עגונות וממתינות להם, והיו אומרים אחי אבינו מלך, אבינו כהן גדול, אחי אמנו נשיא, אנחנו סגני כהונה, איזו אשה הוגנת לנו. ר' מנחמא בשם ר' יהושע בר חנינא אמר עליהם הוא אומר בחוריו אכלה אש ובתולותיו לא הוללו (תהלים עח סג), למה בחוריו אכלה אש, על בתוליו שלא הוללו.

כלים פרק א משנה ט

אמר רבי יוסי בחמשה דברים בין האולם ולמזבח שוה להיכל שאין בעלי מומין ופרועי ראש ושתויי יין ושלא רחוקי ידים ורגלים נכנסים לשם ופורשין מבין האולם ולמזבח בשעת הקטרה: